

## **Celofaremní ekoplatba a základní podmínky ovlivňující chování v sezoně 2022/2023**

V současné době je výše základní dotace SAPS + greening cca 5500 Kč/ha. Od roku 2023 se základní platby<sup>1</sup> změní takto:

- **SAPS (nově se nazývá BISS, cca 1800 Kč/ha),**
- **redistributivní platba (CRISS, příplatek na prvních 150 ha, cca 3800 Kč/ha),**
- **celofaremní ekoplatba (1600 Kč/ha),** které se věnuje tento materiál.<sup>2</sup>

Pokud je Vaším cílem dosáhnout v roce 2023 na celofaremní ekoplatbu (je to dobrovolná platba – žádat o ní mě nikdo nenutí), pak je potřeba letos na podzim rozmyslet zejména níže uvedené tři body.

**POZOR! Níže se věnujeme pouze podmínkám celofaremní ekoplatby, které ovlivňují podzimní osevy 2022 a přípravu na jaro 2023! Další podmínky (např. nastavení podmíněnosti - DZES), které budou ovlivňovat hospodaření v roce 2023, zatím nekomentujeme. Rovněž se nezabýváme možnostmi příplatků za prémiový režim ekoplatby nebo precizní zemědělství.**

### **1) Počet plodin v osevním postupu – podmínka dle celkové výměry kultury R**

- 4 ha až 30 ha – 2 plodiny, hlavní max. 75 %
- nad 30 ha až 150 ha – 3 plodiny, hlavní max. 75 %, dvě hlavní dohromady max. 95 %
- nad 150 ha – 4 plodiny, hlavní max. 75 %, tři hlavní dohromady max. 95 %

Poznámka: Podmínka 4 plodin v osevním postupu u výměry R nad 150 ha bude vyžadována pravděpodobně až od podzimu 2023!

### **2) Ochranné pásy podél vodních toků na kultuře R**

- Zjistěte v LPIS (tisk č. 17), kolik DPB s kulturou R se nachází **do 6 m od vody**.
- Na těchto DPB je nutné zasít ochranný pás kolem vody (trávy čeledi lipnicovité, ne obilniny, jeteloviny max. 10 %). Podmínka osetí pásu se v roce 2023 bude vztahovat

---

<sup>1</sup> Do základních plateb cílených patří ještě platba pro mladé zemědělce a podpory vázané na produkci vybraných komodit RV (zelenina, ovoce, cukrovka, bílkovinné plodiny, škrobové brambory, chmel) a ŽV (chov ovcí/koz, hovězí maso, mléko). Nově je zavedena alternativní platba pro malé zemědělce (ŽOD na 1 až 4 ha), která nahrazuje BISS, CRISS a celofaremní ekoplatbu.

<sup>2</sup> Samotná ekoplatba má ještě jednu nadstavbu tzv. "prémiovou úroveň", ve které se vyplácí příplatek ještě na další neproduktivní hektary (9000 Kč/ha). A dále sólo stojící precizní zemědělství (1085 Kč/ha). Podmínky těchto plateb materiál neřeší.

pouze na DPB s jařinami (tedy nikoliv na DPB zaseté letos na podzim před účinností legislativy).

- Minimální šíře ochranného pásu je 6 m od kraje DPB dovnitř DPB.
- Výměra těchto ochranných pásů se započítává do neprodukčních ploch v bodě 3.
- V LPIS budou tyto pásy fixně vyznačeny.

### 3) Neprodukční plochy – týká se všech farem s výměrou RUG 1 ha a více

K plnění podmínky vyčlenit neprodukční plochy lze přistoupit dvěma způsoby.

#### Varianta 3 + 5 = nižší procento neprodukčních ploch doplním pěstováním meziplodin a PVN

- Z výměry kultur R+U+G v LPIS **spočítejte 3 %**. Vyjde Vám počet hektarů, který je potřeba v roce 2023 mít jako neprodukční plochy – tedy **úhor, ochranné pásy, a nebo krajinné prvky**.
- Z výměry kultur R+U+G v LPIS **spočítejte 5 %**. Vyjde Vám počet hektarů, který je potřeba v roce 2023 mít jako **meziplodiny** (koeficient přepočtu je **0,3**) nebo **plodiny vážící dusík** (koeficient přepočtu je **1**).

#### Varianta 5 + 0 = vyšší procento neprodukčních ploch bez pěstování meziplodin a PVN

- Z výměry kultur R+U+G v LPIS **spočítejte 5 %**. Vyjde Vám počet hektarů, který je potřeba v roce 2023 mít jako neprodukční plochy - tedy **úhor, ochranné pásy a nebo krajinné prvky**.

#### Co lze započítat jako úhor (koeficient přepočtu 1)?

- Úhor lze v LPIS udělat z kultury R<sup>3</sup>, která byla v LPIS minimálně jeden rok. Úhor zatím nelze v LPIS udělat přímo z kultury G a T - je možné, že zde MZe ustoupí a umožní dělat úhory také přímo z kultury G!
- Kulturu úhor je nutné v LPIS ohlásit do 31.12. (MZe pravděpodobně umožní pro rok 2023 výjimku z tohoto termínu.)
- Úhor má variantu:
  - nektarodárnou - směs min. 3 stanovených plodiny v daném poměru, lze pěstovat jen jeden rok, nebo
  - zelenou - min. 1 ze stanovených plodin, úhor na stejném DPB musí být min. dva roky po sobě s možností zaorání po 15.8. a znovuzaložení.

---

<sup>3</sup> Dále také z kultur C, V, S, D, K a J

- Úhor je plocha bez produkce – tedy bez pastvy a bez sklizně, bez aplikace hnojiv a POR. Úhor musí být založen nejpozději do 1.6. a musí být bez zásahu min. do 15.8. Zelený úhor lze kdykoliv mulčovat.

### **Co lze započítat jako ochranný pás (koeficient přepočtu 1)?**

Existuje více typů ochranných pásů, které lze započítat do neprodučních ploch. Mají různý účel, různé šíře a různé plodiny, které se na nich mohou vyskytovat.

Při rozhodování, zda jsou pro Vás využitelné ochranné pásy, můžete postupovat takto:

- Musím mít ochranné pásy kolem vody (min. šíře 6 m)? – viz bod 2 tohoto materiálu
- Využívám ochranné pásy při pěstování plodin na SEO/MEO (min. šíře 22 m)?
- Využívám ochranné pásy pro splnění podmínky výměry jedné plodiny max. 33 ha (min. šíře 22 m)? (+ nově výměra jedné plodiny na DPB v kategorii SEO max. 10 ha – týká se jarních obilovin a jarní řepky seté na SEO na jaře 2023. Vymezení SEO platí dle stávající vrstvy. Revize vrstvy erozí je plánována až pro rok 2024.)
- Používám ochranné pásy typu souvrať (min. šíře 6 m, max. šíře 22 m, na kraji DPB)?
- Mám závazek biopásy z AEKO (min. šíře 6 m, max. šíře 24 m) nebo zvažuji vstup do tohoto opatření v rámci AEKO v roce 2023? (Pozor biopásy lze do % neprodučních ploch započítat, ale v takovém případě bude snižována dotace na biopás.)
- Chci se zabývat dalšími možnostmi typu ochranný pás kolem krajinného prvku, ozeleněný kolejový meziřádek, ochranný pás v agrolesnictví?

### **Co lze započítat jako krajinný prvek (koeficienty přepočtu dle typu, většinou 1,5)?**

- Princip započítávání krajinných prvků bude obdobný jako v greeningu tj. výměrou jsou zanedbatelné!!
- Platí, že se započítávají pouze krajinné prvky, které jsou součástí DPB s kulturou R nebo G.

### **Co lze započítat jako mezipločinu (koeficient přepočtu 0,3)?**

- Porost směsi minimálně dvou stanovených plodin, který je pěstován min. 8 týdnů po sklizni hlavní plodiny.
- Porost musí být min. 8 týdnů bez hnojení, POR a zemědělských zásahů.

### **Co lze započítat jako plodinu vážící dusík (koeficient přepočtu 1)?**

- Porost min. 1 ze stanovených plodin od 1.6. do 15.7. (nebo posklizňové zbytky).

- Porost lze sklídit, ale musí být bez aplikace POR a hnojiv od vysetí do sklizně.
- Po sklizni (u víceletých PVN po poslední sklizni) musí být do 31.10 na DPB založený ozim.

Zpracovali: Anna Page a Josef Vrzáň, 1.9.2022